

Introduktion till oregelbundna verb och 'Vara'

Lektion 1: Grunden i den svenska
grammatiken

Viktiga begrepp

Infinitiv

Verbets grundform, ofta med ordet 'att' framför (t.ex. att vara).

Presens

Nutid. Det som händer just nu eller vana (t.ex. jag är).

Subjekt

Den eller det som gör något i en mening (t.ex. 'Jag').

Vad är oregelbundna verb?

Definition

I svenska delas verb ofta upp i **svaga** och **starka/oregelbundna** verb.

De flesta verb följer ett fast mönster när de böjs. Men de oregelbundna verben gör det inte! De byter ofta vokal eller ändrar form helt och hållet.

Varför lära sig dem?

Många av de absolut vanligaste orden vi använder varje dag är oregelbundna.

Eftersom de inte följer de vanliga reglerna måste vi helt enkelt lära oss dem utantill genom träning och repetition.

Svaga vs Starka verb

Svaga verb följer en rak regel (t.ex. tala-talade), medan starka verb byter vokal (t.ex. dricka-drack).

Personliga pronomen

Innan vi böjer verb behöver vi veta vem som gör något. Här är de vanligaste subjekten:

- Jag (I)
- Du (You - singular)
- Han (He)
- Hon (She)
- Den / Det (It)
- Vi (we)
- Ni (You - plural)
- De (They)

Verbet 'Vara'

Det viktigaste oregelbundna verbet i svenskan är **att vara**. Det ändrar form helt från sin grundform till nutid (presens).

I stället för att säga 'varar', säger vi **är**.

Böjning av 'Vara' i presens

SUBJEKT

VERB

(Presens)

Samma verbform för alla personer

Matcha orden med definitionerna

1.

Jag

a) It

2.

Hon

b) I

3.

Han

c) She

4.

Det

d) He

Matcha orden med definitionerna

1.

Jag

b)

2.

Hon

c) She

3.

Han

d) He

4.

Det

a) It

Meningsbyggnad: Rak ordföljd

I en vanlig påståendesats i svenska kommer **subjektet först** och **verbet som nummer två**.

Exempel: 'Jag är glad'. Här är 'Jag' subjekt och 'är' verb.

Att beskriva med adjektiv

Vi använder ofta 'är' tillsammans med adjektiv för att beskriva hur någon mår eller ser ut.

- Jag **är** trött.
- Du **är** snäll.
- Han **är** lång.
- Sverige **är** vackert.

Hitta rätt form

Hur säger man 'She is happy' på svenska?

1. Hon vara glad

2. Hon är glad

3. Hon är lycka

4. Hon vara lycklig

Hitta rätt form

Hur säger man 'She is happy' på svenska?

1. Hon vara glad

2. Hon är glad

3. Hon är lycka

4. Hon vara lycklig

Användning med yrken

När vi pratar om vad vi jobbar med använder vi också 'är'.

Viktigt: På svenska använder vi oftast inte artikeln 'en/ett' före yrken!

- Jag **är** lärare. (Inte: Jag är en lärare)
- Han **är** läkare.
- Hon **är** ingenjör.

Vanliga oregelbundna mönster

1

Vokalbyte

Många starka verb byter vokal i olika tidsformer.

2

Kort vokal

Ibland förkortas vokalen i stället för att ändras helt.

Negation: 'Inte'

För att säga att något inte stämmer lägger vi till ordet **inte** efter verbet.

Exempel: Jag är **inte** trött. Han är **inte** läkare.

Sant eller falskt och varför?

I meningen 'Jag är inte hungrig' kommer 'inte' före verbet.

SANT

FALSKT

Nu är det dags att förklara varför...

Sant eller falskt och varför?

I meningen 'Jag är inte hungrig' kommer 'inte' före verbet.

Varför är det så?

- a) Ja, 'inte' ska alltid stå först i svenska meningar.
- b) Nej, 'inte' placeras efter det finita verbet (är) i huvudsats.

Svaren på nästa bild...

Sant eller falskt och varför?

I meningen 'Jag är inte hungrig' kommer 'inte' före verbet.

Varför är det så?

a) Ja, 'inte' ska alltid stå först i svenska meningar.

b) Nej, 'inte' placeras efter det finita verbet (är) i huvudsats.

Frågor med 'Vara'

Omvänd ordföljd

För att ställa en fråga byter vi plats på subjektet och verbet. Verbet kommer först!

1. **Är** du trött?
2. **Är** han lärare?

Svar

- Ja, jag är trött.
- Nej, han är inte lärare.

Notera hur ordningen ändras tillbaka i svaret.

Fyll i luckorna

Min bror _____ (is) kock. Han _____ (is) inte hemma nu. _____ (Are)
du hungrig?

Ordbank

är, är, Är, vara, var, am

Svaren på nästa bild...

Fyll i luckorna

Min bror **är** (is) kock. Han **är** (is) inte hemma nu. **Är** (Are) du hungrig?

Ordbank

är, är, Är, vara, var, am

Att prata om Portugal

Låt oss öva på att beskriva länder.

- Portugal **är** varmt.
- Lissabon **är** en vacker stad.
- Maten **är** god.

Snabbkoll på 'Vara'

Fråga 1:

Vad är presens-formen av 'att vara'?

Fråga 2:

Var placeras 'inte' i meningen 'Jag är glad'?

Fråga 3:

Använder man 'en/ett' framför yrken (t.ex. lärare)?

Svaren på nästa bild...

Snabbkoll på 'Vara'

Svar 1:

är

Svar 2:

Efter verbet: 'Jag är inte glad'

Svar 3:

Nej, oftast inte.

Skillnaden: Den och Det

Vi använder **den** för 'en-ord' (utrum).

Vi använder **det** för 'ett-ord' (neutrum).

Diskutera! 🙋 🙋 💬

Diskussionsövning

Titta på din granne. Kan du beskriva personen med verbet 'är' och ett adjektiv eller ett yrke?

Diskutera! 🙋 🙋 💬

Du kanske sade...

Du är glad.

Han är student.

Hon är snäll.

Den är blå (om ett föremål).

Vad är rätt ordning? 🥚

Ordna orden för att skapa en korrekt nekande mening:

trött

inte

är

Jag

Vad är rätt ordning? 🥚

Ordna orden för att skapa en korrekt nekande mening:

Jag

1.

är

2.

inte

3.

trött

4.

Var kreativ

Skapa din egen profil

Skriv ner tre meningar om dig själv på svenska.

1. Vem är du? (Namn)
2. Vad jobbar/studerar du med?
3. Hur mår du idag?

Sammanfattning

- Oregelbundna verb följer inte vanliga regler.
- Pronomen: jag, du, han, hon, den, det.
- Verbet 'vara' blir **är** i presens.
- Vi använder 'är' för adjektiv och yrken.
- 'Inte' kommer efter verbet.

Hemläxa

Hitta 5 nya adjektiv på svenska och skriv 5 meningar med formen 'Subjekt + är + adjektiv'. Glöm inte att öva på uttalet av **är**!